

Kiskunhalasi Református Kollégium Szilády Áron Gimnáziuma
Kiskunhalas

OLASZ NYELV
HELYI TANTÁRGYI TANTERV

4. évfolyamos általános kerettantervű gimnáziumi osztályok

I. A tantárgy nevelési és fejlesztési célrendszere megvalósításának iskolai keretei:

11-12. évfolyam: általános kerettantervű tanulócsoportok

A tantárgy órakerete:

<i>Évfolyam</i>	<i>Heti órakeret</i>	<i>Évi órakeret</i>	<i>Kerettantervi órakeret</i>	<i>Helyi tervezésű órakeret</i>
9. gimn.	3	108	108	-
10. gimn.	3	108	108	-
11.	3	108	108	-
12.	3	96	96	-

9-11. évfolyamon 36 oktatási hét, 12. évfolyamon 32 oktatási hét

A tantárggyal kapcsolatos pedagógiai szervezési megjegyzések:

A Pedagógiai programban rögzítettekhez képest a tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök, ruházati és más felszerelések kiválasztásával kapcsolatos speciális szabály nincs.

Megjegyzés:

Olasz tantárgyból igény és lehetőség szerint a tanulóknak szakkör formájában lehetőséget biztosítunk tanulmányi versenyekre való felkészülésre pl.:

- *Festival d'Italiano*
- *OKTV*

A tantárgy helyi tantervét kidolgozta:

.....

Brinkus Helga
olasz szakos tanár

A tantárgy helyi tantervét véleményezte, a nevelőtestület számára elfogadásra javasolta:

.....

fenntartó

.....

intézményvezető

.....

munkaközösség-vezető

Az idegennyelv oktatás céljai és feladatai

A harmadik évezred elején, mikor Magyarország az Európai Unió tagországa, rendkívül fontos, hogy a gimnáziumban tanuló fiatalok felismerjék, mit is jelent a valódi nyelvtudás: a nyelvtan és a szókincs elsajátítása, a nyelvvizsgára való felkészülés mellett égetően szükséges, hogy képesek legyenek a célnyelven gondolataik és véleményük közlésére, hiszen eme készségek nélkül a későbbiekben aligha boldogulhatnak.

Az olasz nyelvet a tanulók második idegen nyelvként, heti 3 órában tanulják, mindenki kezdő szintről indul. A második nyelv tanulását részben segítik az első nyelv tanulása során szerzett tapasztalatok, hiszen a tanulók megszokták már a célnyelvi óravezetést, ismerik az egyes feladat-és szövegtípusokat, munkaformákat, tisztában vannak a követelményekkel. Ugyanakkor a nyelvi interferencia hátrányt is jelenthet (pl. mondatszerkezet), különösen akkor, ha az első idegen nyelvben már jó szintet értek el. A tapasztalatok azt mutatják, hogy ez a korosztály látványosabb tempóban halad, mivel ez már a második idegen nyelv, és azért is, mert erősen motivált: a nyelvet a tanuló saját maga választja, ami erős ösztönzést jelent. Mindezek alapján reálisan elvárható, hogy a tanulók (heti 3órás csoportokban) a 10.évfolyam végére az A1-A2 közötti szintet, a 12.évfolyam végére pedig az A2-B1 közötti szintet ériék el. Ez megegyezik a 2005-ben életbelépett kétszintű érettségi vizsga követelményeivel.

Az Európa Tanács A2, B1, B2 szintjeinek általános leírása:

Európa Tanács	Érettségi vizsga
B2 Középszint	Emelt szint
B1 Küszöbszint	Középszint
A2 Alapszint	

B2 Megérti a változatos konkrét vagy elvont témájú szövegek fő gondolatmenetét, követni tudja a hosszabb, összetettebb érveléseket is. Folyamatos és természetes módon tud a célnyelven interakciót folytatni. Világos és részletes szöveget tud létrehozni különböző témákról. Véleményét indokolni tudja, részletezni tudja a különböző lehetőségekből adódó előnyöket és hátrányokat.

B1 Megérti a fontosabb információkat olyan egyszerű, hétköznapi szövegekben, amelyek gyakori élethelyzetekhez kapcsolódnak (pl. iskola, szabadidő, munka). Képes külföldiekkel kommunikálni mindennapi helyzetekben. Egyszerű, összefüggő szöveget tud alkotni olyan témákban, amelyeket ismer, vagy amelyek az érdeklődési körébe tartoznak. Be tud számolni eseményekről, élményeiről, érzelmeiről és törekvéseiről. Rövid magyarázatot tud fűzni eseményekhez, jelenségekhez, indokolni tud különböző álláspontokat és terveket.

A2 Megért olyan mondatokat és rövid szövegeket, amelyek az őt közvetlenül érintő területekhez kapcsolódnak. Tud kommunikálni olyan mindennapi, begyakorolt helyzetekben, amelyekben egyszerű és közvetlen információcserére van szükség. Tud egyszerű nyelvi eszközöket használva beszélni önmagáról, családjáról és szűkebb környezetéről.

Az élő idegen nyelv tanításának és tanulásának alapvető célja a **kommunikatív nyelvi kompetencia** kialakítása. A kommunikatív nyelvi kompetencia fogalma azonos a használható nyelvtudással.

idegen nyelvi kommunikáció – a szókincs, a funkcionális nyelvtan, valamint a szóbeli interakciók főbb típusának ismerete, a nyelvi stílusoknak valamint a társadalmi hagyományoknak, a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete, az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek elsajátítása (szóbeli üzenetek megértése, beszélgetések kezdeményezése, folytatása és lezárása, valamint a szövegolvasás, -értés és -alkotás az egyéni igényeknek megfelelően), továbbá segédeszközök megfelelő használata, a kulturális sokféleség tiszteletben tartása és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődés és kíváncsiság felkeltése.

Munkánk során az alábbi **kulcskompetenciák fejlesztését** sem hagyhatjuk figyelmen kívül:

anyanyelvi kommunikáció – megfelelő szókincs megszerzése, nyelvhelyesség, szövegértés, saját érveinek megfelelő kifejtése, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak ismerete, különböző segédeszközök használata, esztétikai minőség tisztelete (pl. fordítás idegen nyelvről magyarra, hallott szöveg összefoglalása anyanyelven stb.)

matematikai kompetencia – számok, mértékek és struktúrák valamint az alpműveletek ismerete, ok okozati összefüggések felismerése

természettudományi kompetencia – alapvető tudományos fogalmak, technológiai folyamatok megismerése, természettudományos és műszaki műveltség fejlesztése ilyen témájú idegen nyelvű szakszövegek feldolgozásával (pl. a következő témakörökben: éghajlat, természeti katasztrófák, növény és állatvilág, környezetvédelem, találmányok stb.)

digitális kompetencia – az információs társadalom technológiáinak magabiztos használata: információ felismerése, visszakeresése, összegyűjtése, tárolása, szövegszerkesztés, adatbázisok kezelése, elektronikus média útján történő kommunikáció, elérhető információ hitelessége, megbízhatósága (pl. internetes szótár) A kompetencia fejlődését segítjük azzal, hogy ösztönözzük diákjainkat más országok diákjaival való idegen nyelvű levelezésre, kapcsolattartásra, olyan feladatok elvégzését kérjük, melyhez az internet használata elengedhetetlen. A szabadidő, művelődés, tudomány és technika témakörök érintik ezeket a kérdéseket hatékony, önálló tanulás - saját tanulási stratégia kialakítása az új ismeretek elsajátítására, feldolgozására, beépítésére, tanulás iránti motivációk megtalálása és annak folyamatos fenntartása, figyelem összpontosítása, tanulási szándékok és célok kitűzése, saját munka értékelésének gyakorlása.

Előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását legyen képes a nyelvórán is használni.

szociális és állampolgári kompetencia – rendelkezzen saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét, interperszonális kapcsolatok terén elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és általános magatartási szabályok megértése, beilleszkedés csoportba, vegye figyelembe és fogadja el a nemek közötti biológiai különbségeket és ezek következményeit, multikulturális ismeretek fejlesztése, nemzeti kulturális és az európai identitás kapcsolatának megértése, aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak, társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek ismerete, különös

tekintettel a célnyelvi országra, európai sokféleség tudatosítása (vallási, etnikai) kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia – ismerje tágabb környezetét, képes legyen kínálgató lehetőségek megragadására (tanulmányúton, pályázaton való részvétel) ehhez szükséges képességek: tervezés, szervezés, irányítás, elemzés, kommunikálás (pl. csereút megszervezésében való aktív részvétel, cseregyerek programjának összeállítása)

esztétikai és művészeti tudatosság és kifejezőképesség – érdeklődés kialakítása az irodalom, zene, tánc, vizuális művészetek, tárgyak, épületek stb. megismerésére, helyi, nemzeti, és a frankofón országok művészeti alkotásaival való ismerkedés, műalkotások elemzése, saját vélemény kifejtése

Fejlesztési követelmények

A tanuló ismert témakörben szóban és írásban tudjon információt cserélni, szöveget megérteni és létrehozni. A kommunikatív készségek alkalmazásához a tanulónak rendelkeznie kell megfelelő szókinccsel és ismernie kell a nyelv struktúráját.

A gimnáziumi nyelvtanulás során a tanuló fedezze fel annak örömet, hogy „Ahány nyelvet beszélsz, annyi ember vagy.”, vagyis, hogy több idegen nyelven tud információt adni és kapni, ismerkedni az őt körülvevő tágabb világgal. Olyan gyakorlati, kommunikatív képességeket kell elsajátítania, amelyek segítik őt a főiskolai, egyetemi tanulmányai során, később pedig választott hivatása gyakorlása közben. Meg kell tanulnia, hogyan kell nyelvtudását önállóan szinten tartania, illetve továbbfejlesztenie. Tudatosodjék benne, hogy a második nyelv elsajátításával tágabb lehetőségei nyílnak személyes és szakmai gazdagodására.

Nyelvtudása révén erősödjék önértékelése, és megértése az identitásbeli és kulturális különbségek tekintetében, hiszen „Mindenki más. Mindenki egyenlő.”

Kiemelt fejlesztési feladataink és kapcsolódási pontok

Énkép, önismeret: A nyelvórákon is el kell érünk, hogy a tanulók képesek legyenek énképükbe, önreflexióikba integrálni az elsajátított tudást, készségeket, tanulást segítő beállítódásokat. A tanítás-tanulás egész folyamatában gondoskodni kell arról is, hogy egyre kompetensebbnek érezzék magukat saját fejlődésük, sorsuk és életpályájuk alakításában. Az egyén önmagához való viszonyának alakításában alapvető célként tűzhető ki az önmegismerés és önkontroll; a felelősség önmagukért; az önállóság; az önfejlesztés igénye és az erre irányuló tevékenységek, valamint mindezek eredményeként a személyes méltóság. Az egyén önmagához való viszonya legyen pozitív, legyen önálló és alakuljon ki az önfejlesztés igénye. Személyiségének számos tulajdonsága ki kell, hogy alakuljon pl. a bizalom, türelem, tolerancia, segítőkészség, együttműködés stb. Nyelvtudása révén erősödjék önértékelése, alakuljon ki benne az identitásbeli és kulturális különbségek iránti megértés.

Hon- és népismeret: A tanulók ismerjék meg kulturális örökségeinket, tanulmányozzák a kiemelkedő magyar személyiségek tevékenységeit, eredményeit, ismerjék meg hazánk földrajzát, irodalmát, történelmét, mindennapi életét. Sajátítsák el azokat az ismereteket, amelyek az otthon, a lakóhely, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez vezetnek. Ismerjék meg a városi és falusi élet hagyományait, jellegzetességeit. Ösztönözzük tanítványainkat a szűkebb és tágabb környezet történelmi, kulturális és vallási emlékeinek, hagyományainak feltárására, ápolására. A középsiskolás kori nyelvtanulás során a tanuló fedezze fel annak örömet, hogy több idegen nyelven tud információkat adni saját világáról,

illetve tájékozódni a sajátjánál tágabb világról. Ezen témák idegen nyelven való ismerete mind az érettségien, mind a nyelvvizsgán követelmény.

Európai azonosságtudat-egyetemes kultúra: A tanulók szerezzenek ismereteket az Európai Unió kialakulásának történetéről, alkotmányáról, intézményrendszeréről. Készüljenek fel arra, hogy bármikor meg kell tudniuk találni helyüket az európai társadalmakban, mert nyelvtudásuknak köszönhetően folytathatják tanulmányaikat külföldi egyetemeken, illetve a jövőben bárhol vállalhatnak munkát. Ismerjék meg az egyetemes emberi civilizáció legnagyobb eredményeit. Váljanak nyitottá és megértővé a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások iránt. Nyelvtudásuk révén alakuljon ki bennük az identitásbeli és kulturális különbségek iránti megértés.

Tudatosodjék benne, hogy a második idegen nyelv elsajátításával tágabb lehetőségei nyílnak személyes és szakmai gazdagodására. Közvetlenül is vegyenek részt nemzetközi kapcsolatokban (csereutak, tanulmányutak)

Demokráciára való nevelés: Az aktív állampolgári léthez ismeretek, képességek, megfelelő beállítottság és motiváltság szükséges. A megfelelő ismeretek az Ember és társadalom műveltségi területre koncentrálnak, a képességek, értékorientációk, beállítódások fejlődéséhez az iskolai tanulás teljes folyamata és az iskolai élet teremthet lehetőségeket. Az aktív állampolgári magatartáshoz szükséges rész-képességek (pl. a társadalmi viszonyrendszerek felismerésének képessége, az egyenlő bánásmódhoz való jog felismerésének képessége, a konfliktuskezelés, a humanitárius segítségnyújtás, az együttműködés képessége), értékorientációk, beállítódások (pl. felelősség, autonóm cselekvés, megbízhatóság, tolerancia, társadalmilag elfogadott viselkedés) elsajátítását döntően a tanulók aktív részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások minősége, illetve az iskolai élet demokratikus gyakorlata biztosíthatja.

Gazdasági nevelés: Az iskolai nevelésnek alapvető szerepe van abban, hogy a tanulók tudatos fogyasztókká váljanak, mérlegelni tudják a döntéseikkel járó kockázatokat, a hasznot vagy a költségeket. Ismerjék fel a fenntartható fogyasztás és az egyéni érdekeik kapcsolatát. Ezért is kell az iskolai nevelés során kellő figyelmet fordítani a gazdálkodással és a pénzügyekkel kapcsolatos képességek fejlesztésére, és a személyiségnevelés fontos részének kell tekinteni az okos gazdálkodás képességének a kialakítását, továbbá azt, hogy tudjanak eligazodni a fogyasztási javak, szolgáltatások, marketinghatások és viselkedésmódok között.

Környezettudatosságra nevelés: A tanulók magatartásának, életvitelének olyan kialakítására kell törekednünk, mely során védi az élő természetet, óvja közvetlen környezetének tárgyi eszközeit. Mindez úgy valósítható meg, ha különös figyelmet fordítunk a tanulók természettudományi gondolkodásmódjának fejlesztésére, érzékenyvé tesszük őket a környezetük ápolása iránt. Ismertessük meg őket a bolygónkat fenyegető jelenségekkel. Szoktassuk őket konkrét vagy személyes példával a takarékos energiahasználatra. Nagyon jól használhatóak erre az ilyen témájú fordítási gyakorlatok, vitatémák.

A tanulás tanítása: A tanulás a pszichikum tartós módosulása külső tényezők hatására. Magában foglalja valamennyi értelmi képesség és az egész személyiség fejlődését, fejlesztését. A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése. A fejlesztési célokkal adekvát tanítási folyamat a kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele. A tanulás számos összetevője tanítható.

Hogyan tanítható a tanulás?

A pedagógus keltse fel az érdeklődést a különböző szaktárgyi témák iránt, adjon eligazítást a tananyag elsajátításával kapcsolatban, ösztönözze a tanulót az önállóságra, segítsen a tanulás tervezésében, a tanulási módszerek, technikák elsajátításában, segítse az önművelés igényének kialakítását, a különböző információforrások használatát, stb.

A tanulás fontos színtere, eszköze az iskola könyvtára és informatikai bázisa. A hagyományos tantermi oktatást az iskola keretein belül is kiegészítik az egyéni tanulási formák, amelyekhez sokféle információforrás gyors elérésére van szükség. A tanulás megszervezhető az iskolán kívül is. Tanulási színtér pl. a múzeum, a kiállító terem, a művészeti előadás színtere, de akár a "szabadtér" is, vagy akár a külföldi tanulmányi kirándulás.

A pedagógus fontos feladata, hogy megismerje a tanulók sajátos tanulási módjait, stratégiáit, stílusát, szokásait. Vegye figyelembe a megismerés életkori és egyéni jellemzőit, és ezekre alapozza a tanulás fejlesztését. Gondosan kutassa fel és válassza meg a fejlesztés tárgyi-cselekvéses, szemléletes-képi és elvont-verbális útjait, és életszerű tartalommal ruházza fel azokat. Törekednie kell a gondolkodási képességek, elsősorban a rendszerezés, a valós vagy szimulált kísérleteken alapuló tapasztalás és kombináció, a következtetés és a problémamegoldás fejlesztésére, különös tekintettel az analízis, szintézis, összehasonlítás, általánosítás és konkretizálás erősítésére, mindennapokban történő felhasználására. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet új helyzetekben is lehet alkalmazni. Tudatosítani kell benne, hogy nyelvtudását önállóan is szinten tudja tartani, illetve érdeklődésének megfelelően tudja továbbfejleszteni.

Testi és lelki egészség: a felnövekvő nemzedék egészséges életmódra nevelése, a tanulók testi, lelki és szociális fejlődésének biztosítása az iskola feladata is. Figyelnünk kell a pozitív beállítódások, magatartások és szokások kialakítására, melyek az egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletüket és magatartásukat fejlesztik. Támogatást kell nyújtanunk a káros szenvedélyek megelőzéséhez (pl az erről szóló olvasmányok feldolgozásakor, egészségmegőrző szabadidős programokat lehet szervezni vagy pozitív mintát kell mutatni).

Felkészülés a felnőttlét szerepeire: A felnőttlét szerepeire való felkészülés egyik fontos eleme a pályaeorientáció. Általános célja, hogy segítse a tanulók további iskola- és pályaválasztását. Összetevői: az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztése; a legfontosabb pályák, foglalkozási ágak és a hozzájuk vezető utaknak, lehetőségeknek, alternatíváknak a megismerése tevékenységek és tapasztalatok útján. Tudatosítanunk kell a tanulóknak, hogy életpályájuk során többször kényszerülhetnek pályamódosításra. Az iskolának a tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ezt nagyban segítik az új nyelvkönyvek erről szóló leckéi.

A célok megvalósításához szükséges személyes feltételek:

Az iskolában jelenleg egy egyetemi végzettségű olasz szakos tanár dolgozik.

A tananyag elsajátítását, elmélyítését szolgáló segédeszközök:

Nyomtatott taneszközök: az Oktatási Minisztérium által jóváhagyott jegyzékben szereplő, magyar illetve olasz kiadású tankönyvek, nyelvtani feladatgyűjtemények.

Nevelői segédletek: szakkönyvek, egy- és kétnyelvű szótárak, kiegészítő tananyagok, idegennyelvű folyóiratok.

Vizuális-és audio-vizuális információhordozó eszközök: TV, DVD, számítógép (Internet eléréssel), digitális tábla, CD-k, hang-és videókazetták.

Tanulásszervezési alapelvek:

Az oktatás 16-18 fős csoportokban történik.

A tanítás-tanulási folyamat motiválása:

Mivel az olasz nyelv oktatása jelenleg heti 3 órában történik, szembe kell néznünk azzal a nehézséggel, amit a célnyelv naponkénti gyakorlásának hiánya jelent. Ezen úgy tudunk enyhíteni, ha a tanulók a mindennapi élettel kapcsolatos, vagy az egyéni érdeklődésüknek megfelelő feladatokat kapnak. A gyengébb képességű tanuló is szívesen felkészül kedvenc, Olaszországgal kapcsolatos témájából, és az ilyen jellegű feladat a lustákra is ösztönzőleg hat, különösen akkor, ha tisztességes teljesítmény esetén ezekért akár jó jegyeket is lehet kapni. Gyakran előfordul, hogy a tanórákon az ügyesebbek az adott nyelvtani, vagy lexikai témából a képességüknek megfelelő feladatokon dolgoznak. Igény esetén az egyéni, vagy kiscsoportos külön foglalkozás is megoldott, például versenyek előtt.

Jártunk már Velencében a karneválon többször illetve Olaszország egyéb területeit tervezzük meglátogatni iskolai kirándulás keretein belül, melyen az olasz nyelv iránt érdeklődő, és más tantárgyakban is jó eredményt elérő tanulók vehetnek majd részt.

Sikerrel szerepeltünk már az Olasz OKTV-n, és tervezzük azt is, hogy rendszeresen részt veszünk a minden évben megrendezésre kerülő Országos Olasz Diáktalálkozón is, mely rendezvényein a korábbi években az iskola tanulói szép sikereket értek el. Rendszeres kapcsolatot tartunk fenn a Magyarországi Olasz Kulturális Intézettel is.

Az Internet segítségével segítünk diákjainknak olasz levelezőtársakra találni, és figyelemmel kísérjük az Olaszországban elérhető nyelviskolák programjait.

Értékelés

A folyamatos számonkérés feltétlenül szükséges, hiszen minden új anyag az előzőekben megtanult anyagra épül. Az ellenőrzés lehet szóbeli és írásbeli is (helyes arányban), hossza a számon kérendő anyag mennyiségétől, minőségétől függ. Az elégséges osztályzatért az 45 % elérését kérjük. Témazáró esetében ez 40%.

A dolgozatokat mindig megbeszéljük, a javítás mindig jelzi, hogy mi lett volna a helyes megoldás, és a dolgozat alján jelezzük, hogy az adott feladatsorban a tanuló milyen hibákat vétett, és magyarázatot is főzünk hozzá.

A témazáró dolgozatok időpontját mindig egyeztetjük a tanulókkal, hiányzás esetén pótdolgozat írására van lehetőség. Ezen dolgozatok érdemjegyeit pirossal jelezzük a naplóban. A rosszul sikerült témazáró dolgozatok javítására mindig van lehetőség. Ilyenkor a jobban sikerült dolgozat kerül be pirossal a naplóba, a rosszabb jegy kék jegyként szerepel. Minden félévben minden tanulónak legalább 3 érdemjegye van, ami megegyezik a heti óraszámmal.

Kilencedik évfolyam

Évi óraszám: 108 óra (heti 3 óra)

Célok

A második idegen nyelv tanulásának első évében célunk a nyelv iránt való érdeklődés felkeltése, illetve elmélyítése, a különböző nyelvi készségek megalapozása, mindemellett az, hogy a tanuló aktívan használja fel mindazt, amit korábban már az első idegen nyelv tanulása közben elsajátított.

Követelmények

Beszédértés

A tanuló ismerje fel a tanult szavakat és kifejezéseket, értse meg és tudja követni a tanár egyszerű utasításait, legyen képes megoldani egyszerű feladatokat, értse meg a hallott szöveg kulcsfontosságú szavait, valamint ismerje fel a számára fontos részleteket ismert, néhány mondatos kérdésekben is, és reagálni is tudjon rájuk.

Beszédképesség

A tanuló tudjon megközelítőleg helyes hanglejtéssel, hangsúllyal és ritmusban mondatokat ismételni, vagy elmondani, a tananyaggal kapcsolatos kérdéseket feltenni, egyszerű képekről pár mondatban beszélni, néhány szóval, egyszerű mondatokkal reagálni látott vagy hallott jelenségekre, és megértési problémák esetén segítséget kérni.

Olvasási készség

A tanuló legyen képes megérteni ismeretlen elemeket nem tartalmazó írott szöveget, ha kell, ezt reagálással is bizonyítani, és tudjon megközelítőleg helyes hanglejtéssel és helyes hangsúllyal felolvasni ismeretlen elemeket nem tartalmazó szöveget.

Írásbeli készség

A tanuló tudjon tanult szavakat, kifejezéseket, mondatokat emlékezetből leírni, ismert szavakból álló mondatokat tollbamondás alapján helyesen leírni, egyszerű információkat tartalmazó mondatokat önállóan megalkotni, valamint a tankönyvben található feladatokat szintén önállóan megoldani.

Szókincs

A fentiekben megfogalmazott követelmények alapján a tananyagban leírtak megvalósításához az elsajátítandó szókincs kb. 500 lexikai egység.

Tartalmak

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok: Kommunikációs szándékok

Példa

Megszólítás, köszönés, elköszönés és arra reagálás	Senti! Scusa! Per favore! Mamma! Professoressa! ; Ciao! Ciao a tutti!Buongiorno/Buonasera/Buongiorno signore/professoressa;Arrivederci/ArrivederLa, A presto!, A domani, A dopo, A lunedì,
Bemutakozás, bemutatás és ezekre reagálás	Mi chiamo..., Il mio nome é..., Piacere. ; Ti presento..., Questo é....
Köszönet és arra reagálás	Grazie! Prego! Di niente!
Bocsánatkérés és arra reagálás	Scusami! Mi scusi!Mi dispiace. Non c'é di che.
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Come stai? Che c'é di nuovo? Non c'é male. Grazie, e tu/Lei? Così così.
Gratuláció, jókívánságok és arra reagálás	Auguri! Buon Natale! Felice Anno Nuovo! In bocca al lupo! Grazie, altrettanto!

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok:

Kommunikációs szándékok	Példa
Elégedettség, elégedetlenség	(Non) sono contento/a.

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok:

Kommunikációs szándékok	Példa
Egyetértés, egyet nem értés	Hai ragione. Sono d'accordo. Perfetto! Non va bene.
Tetszés, nem tetszés	Mi piace. Che bello! Non mi piace.
Dicséret, kritika	Bravo/a! Come sei carino/a!
Véleménykérés és arra reagálás	Secondo te/Lei? Secondo me...
Akarat kifejezése	Voglio...
Bizonyosság, bizonytalanság, értékítélet	Certo. Certamente.Forse. Chissá? Può darsi.

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok:

Kommunikációs szándékok	Példa
Dolgok, személyek megnevezése, leírása	Questo é..., Ecco la penna! Maria é una ragazza dai capelli biondi.
Információkérés/adás	Come ti chiami? Che ore sono? Di dove sei? Come si dice in italiano? Sono le tre. Si trova...
Igenlő vagy nemleges válasz	Sí. Certo. Come no. No.
Tudás, nem tudás	Lo so. Non lo so.

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok:

Kommunikációs szándékok	Példa
Engedélykérés és arra reagálás	Posso? Prego! Come no? Si accomodi!
Kérés, kívánság	Per favore.
Javaslat és arra reagálás	Vieni con me? Volentieri.

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok/kommunikációs stratégiák:

Kommunikációs szándékok	Példa
Visszakérdezés és arra reagálás	Come ha(i) detto? Capito?
Felkérés hangosabb beszédre	Ad alta voce, per favore!

Fogalomkörök:

Példák:

Létezés kifejezése	È bello. Mi chiamo... È primavera. C'è/ ci sono... La penna è lì. Il libro è qui.
Cselekvés kifejezése	Indicativo presente, participio passato, passato prossimo, imperativo, a visszaható ige: Studio l'italiano. Ho studiato molto. Aprite i libri! Mi alzo alle sette.
Birtoklás kifejezése	Az avere ige és a birtokos névmások: Ho una bicicletta. Questo è il mio libro.
Térbeli viszonyok	in, a, su, da, qui, lì, là, sotto, sopra, fuori, davanti: Siamo a scuola.
Időbeli viszonyok	ora, adesso, domani, oggi, ieri, sempre: Sono arrivato/a ieri.
Minőségi viszonyok	grande, piccolo, bello, caldo, freddo, bianco, nero. Com'è? La mia camicia è nera.
Esetviszonyok	A személyes névmás tárgy-és részeshatározó esete Vonzatos igék.: Mi piace. Essere contento di, andare a, chiedere a
Szövegösszetartó eszközök	Chi? Che cosa? Come? Quando? Questo/Quello, A che ora? A visszaható névmások: Perché non sei venuto/a?

Témakörök:

Az éves óraszám felhasználása:

Témakör	óraszám
1. Személyes vonatkozások, család: a családi élet mindennapjai, otthoni teendők, ünnepek	20
2. Környezetünk: az otthon, a lakóhely, és környéke, időjárás	20
3. Utazás, turizmus: az állomáson, a szállodában; Róma, tömegközlekedés	19
4 Életmód: napirend, időbeosztás; étkezés, szabadidő eltöltése	20

5 Ember és társadalom: rendelés bárban, szolgáltatások: telefonálás	19
Szabadon felhasználható: <ul style="list-style-type: none"> • Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, iskolám ünnepei, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokásai stb.) és/vagy • Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően és/vagy • Projektmunkák: a témakörökhöz kapcsolódó projektmunkák készítése egyéni, pár-, vagy csoportmunkában 	10
Összesen:	108

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes kéréseket és utasításokat követni, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdéseket és közléseket megérteni, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információkat kigyűjteni, illetve jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérteni.

Beszédképesség

A tanuló legyen képes ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre válaszokat adni, közléseket megfogalmazni és kérdéseket feltenni, egyszerű párbeszédben részt venni és megértési problémák esetén segítséget kérni.

Olvastott szöveg értése

A tanuló legyen képes ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott írott szövegben fontos információkat megtalálni, jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveg lényegét megérteni és azt felolvasni, egyszerű, képpel illusztrált történetet követni.

Írásképesség

A tanuló legyen képes ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott, néhány szavas mondatokat helyesen leírni, egyszerű közléseket tanult minta alapján írásban megfogalmazni, egyszerű, strukturált szöveget (pl. üdvözlét) megalkotni.

Tizedik évfolyam

Évi óraszám: 108 óra (heti 3 óra)

Célok

A tanév során gazdagodjon a tanuló aktív nyelvhasználata mind a szóbeli kifejező képesség, mind az írásbeli értés és kifejezés területén. A tanuló tudja a már megszerzett alapkészségeket hétköznapi helyzetekben használni, és törekedjen arra, hogy ezen a nyelven kommunikáljon, amikor megvannak ennek a feltételei, és szerezzen új ismereteket önállóan is.

Követelmények

Beszédértés

A tanuló értse meg tanárának a tananyaggal kapcsolatos egyszerű, olasz nyelvű magyarázatait, értsen meg egyszerű, egyben életszerű beszédhelyzetekben feltett kérdéseket, és reagáljon is rájuk, illetve mindennapi témáról szóló szövegeket, párbeszédet.

Beszédkészség

A tanuló törekedjen a helyes hanglejtésre, hangsúlyra és ritmusra, tudjon az ismert témakörökben önálló, összefüggő mondatokat alkotni (pl képekről, képsorokról), valós beszédhelyzetekben kérdéseket feltenni, egyszerűen, de összefüggően beszélni a mindennapi életben vele, családjával és társaival történekről, és gyakorlati feladatokat önállóan megoldani.

Olvasásértési készség

A tanuló tovább fejlessze a helyes olvasást olasz nyelven, legyen képes új szövegkörnyezetben is felismerni a már tanult nyelvi elemeket, ismerje a mindennapi életben gyakran előforduló egyszerű autentikus szövegeket, és igazodjon el bennük.

Írásbeli készség

A tanuló tudjon üdvözlő képeslapot írni és megcímezni, egyszerű eseményt önállóan leírni, egyes beszédzándékokat írásban is kifejezni (pl. apróhirdetés), képes legyen arra, hogy egyszerű mondatait logikai kapcsolat alapján egybefűzze.

Szókincs

A tanuló folyamatosan mélyítse és bővítse szókincsét, törekedjen arra, hogy szókincsé nagyobb része aktív legyen, ismerje meg a szinonima, antonima, illetve szócsaládalkotáson alapuló szótanulási módszereket. A tanév során sajátítson el legalább 300 új aktív szót és kifejezést.

Tartalmak

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok:

Kommunikációs szándékok	Példa
Személyes levélben megszólítás	Caro papá! Caro Mario! Carissimo/a!
Személyes levélben elbúcsúzás	A presto! Baci e abbracci, Tanti baci, bacione, con affetto, ti saluto, con amicizia

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok:

Kommunikációs szándék	Példa
Sajnálkozás, öröm, elégedettség, elégedetlenség, remény, bánat, bosszúság	Mi dispiace, Che disastro, Che gioia! Che piacere! Mi dá fastidio. Spero di rivederti/La. Che dolore! Che pena! Che noia!
Engedélykérés és arra reagálás	Posso uscire un momento? Macché! Ho detto di no. Questo poi no.

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok:

Véleménykérés és arra reagálás	Qual é la tua/Sua opinione? Che ne dici?
Valaki igazának az elismerése	Avevi/a ragione. Ho sbagliato io. La colpa é mia.
Egyetértés, egyet nem értés	Ottima idea! Pessima idea! Mi ha(i) convinto. Ci mancherebbe altro!
Kívánság, képesség, szükségesség, lehetőség	Ho deciso di, Vorrei, Mi piacerebbe, é capace di, non riesco a capirti, é necessario, bisogna, devi studiare di piú, é possibile,
Ígéret	Ti/Le prometto di...
Dicséret, kritika	Quanto siete bravi! Che coraggio!

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok:

Kommunikációs szándékok	Példa
Bizonyosság, bizonytalanság	Di sicuro. Non ne sono sicuro/a.
Események leírása	É successo due settimane fa.
Információkérés/adás	Come si arriva alla stazione? Chi é il medico di turno?Vuol dire..., Bisogna andare dritto, poi al secondo semaforo girare a destra.
Tudás, nem tudás	Lo so benissimo. Non ne so nulla/niente.

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok:

Kommunikációs szándékok	Példa
Tiltás, felszólítás	Non correre! Alzati! Venga! Fa' presto!
Engedélykérés és arra reagálás	Posso uscire un momento? Macché! Ho detto di no. Questo poi no.
Javaslat és arra reagálás	Ti dico di, Ti propongo di, Non posso. Preferisco di no.
Meghívás és arra reagálás	Fai un salto da me! Ti aspettiamo per cena. Mi dispiace ma non posso.
Kínálás és arra reagálás	Prego, assaggialo! Vuoi provare anche questo? Prendi un altro pezzetino/bicchierino!

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok:

Kommunikációs szándékok	Példa
Visszakérdezés, ismétléskérés	Compreso? Me lo puó ripetere? Vuoi ripetere?
Nem értés	Non ci capisco niente/un tubo.
Betűzés kérése, betűzés	Potrebbe compitarlo? GYULA, G come Genova, ipsilon, U come Ugo,....
Felkérés lassabb, hangosabb beszédre	Parla/i piú lento/forte! Ti/la prego di parlare piú lento/ forte!

Fogalomkörök

Példák:

Történés kifejezése	Piove. Nevica. Sono nato/a a, É diventato grande. É successo un disastro.
Cselekvés kifejezése	Futuro semplice, imperfetto, condizionale presente: Andremo in Italia. Avevo voglia di piangere. Mi faresti un piacere?

Időbeli viszonyok	Prima, dopo, allora, alla fine, giá, ancora, durante
Minőségi viszonyok	A melléknevek fokozása: migliore, peggiore, ottimo, bellissimo, é la piú alta ragazza della classe
Modalitás	Volere, potere, dovere, sapere: Sai guidare? Devi capirmi. Potresti prestarmi il tuo dizionario?
Esetviszonyok	Vonzatos igék: cominciare a, finire di, preferire a, smettere di, avere bisogno di, decidere di
Logikai viszonyok	Kötőszók: e, o, ma, perché; alá-és mellérendelő mondatok, mondatrövidítés elöljárószó+főnévi igenévvel: Sono venuto/a per salutarti.
Szövegösszetartó eszközök	Vonatkozó névmások, a „ne” névmás: La ragazza che... Che ne dici?

Témakörök:

Témakör	óraszám
Utazás, turizmus: utazás külföldre; nyaralás, útbaigazítás	24
Ételek, étteremben: étkezési szokások, étel rendelés, fizetés, receptek	25
Szórakozás: mozi, jegyvásárlás, filmek, televízió, olvasás, zenehallgatás	24
Vásárlás: vásárlási szokások, élelmiszer vásárlás, ruhanemű, cipő vásárlás, az olasz divat	25
Szabadon felhasználható: <ul style="list-style-type: none"> • Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, iskolám ünnepei, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokásai stb.) és/vagy • Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően és/vagy • Projekt munkák: a témakörökhöz kapcsolódó projekt munkák készítése egyéni, pár-, vagy csoport munkában	10
Összesen:	108

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kéréseket, kérdéseket, közléseket megérteni, ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szövegből fontos információkat kiszűrni, ismeretlen nyelvi elemeket kikövetkeztetni, rövid köznyelvi szöveg lényegét megérteni, a lényeges információt a lényegtelentől elkülöníteni.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott kérdésekre rendezett válaszokat adni, egyszerű mondatokban közléseket megfogalmazni és kérdéseket feltenni, egyszerű párbeszédben részt venni, beszélgetést kezdeményezni, befejezni, megértési problémák esetén már árnyaltabban segítséget kérni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes jórészt ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott írott szövegben fontos információkat megtalálni, ismeretlen elem jelentését az ismert eszközök segítségével kikövetkeztetni, rövid köznyelvi szöveg lényegét megérteni, azt felolvasni, egyszerű, képekkel illusztrált történetet megérteni.

Íráskésztség

A tanuló legyen képes ismert nyelvi eszközökkel megfogalmazott szöveget helyesen leírni, rövid, tényszerű információt közvetítő szöveget írni, különböző szövegfajtákat megalkotni (pl. üzenet, naplóbejegyzés).

Tizenegyedik évfolyam

Évi óraszám: 108 óra (heti 3 óra)

Célok

Valamennyi kommunikációs készségben váljon azonos szintűvé a tanuló aktív nyelvhasználata. Jusson olyan lehetőségekhez, hogy az olasz nyelvet a tanítási órán kívül is használhassa (olvasás, levelezés, Internet, filmek, utazás).

Követelmények

Beszédértés

A tanuló értse meg olasz szavak olasz nyelvű definícióját, és tudjon aszövegekörnyezetből ismeretlen beszédrészletekre következtetni és ezekre reagálni.

Beszédkészség

A tanuló tudjon valós beszédhelyzetekben beszélgetést kezdeményezni és fenntartani, a számára ismeretlen elemekre rákérdezni és véleményét röviden kifejtteni, valamint a valós vagy szimulált beszédhelyzeteket szerepjáték formájában is előadni.

Olvasásértési készség

A tanuló tudjon összefüggő szövegről általános képet adni, abból a számára szükséges információkat kikeresni, ismeretlen elemeket is tartalmazó, számára új ismereteket közlő, könnyű, autentikus szövegeket felolvasni és feldolgozni, és tudja az olvasott szöveg lényegét összefoglalni.

Írásbeli készség

A tanuló tudjon mindennapi életével kapcsolatos eseményekről fogalmazást írni, tudja írásban kifejezni érzelmeit és véleményét, továbbá tudjon ezek után másoknál is érdeklődni, és ismerje a levélírás szabályait.

Szókincs

A tanuló tanulja meg az egynyelvű szótár használatát, folyamatosan bővítse és mélyítse aktív szókincsét, és a 11.osztály végére tudjon mintegy 1000-1100 olasz szót és kifejezést aktívan használni.

Tartalmak

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok:

Beszédshándékok

Példák

Telefonálásnál bemutatkozás, elköszönés	Pronto, sono..., c'è ...? Con chi parlo?, Ci sentiamo!, A piú tardi! Salutami Carlo!
Engedélykérés és arra reagálás	Mi permitti? Permesso? Me lo fai vedere?
Érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Che c'è di nuovo? Cosa fai di bello? Come stanno i tuoi?

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok:

Sajnálkozás, bosszúság	Sono dispiaciuto/a. Quanto mi rincresce! Che fastidio! Mi dá ai nervi.
------------------------	---

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok:

Igéret	Ti giuro..., Ti assicuro..., Ti garantisco..
Ellenvetés	Mica vero, Neanche per sogno, Figuriamoci! Per carità!
Érdeklődés, érdektelenség	Che ne pensi? Che impressione ti ha fatto? Non m'interessa. Non m'importa. Che m'importa!!

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok:

Kommunikációshándék	Példa
Ismerés, nem ismerés	Mi sembra di averlo già visto. Non so chi sia.

5. A partner viselkedését befolyásoló kommunikációs szándékok:

Kommunikációs shándék	Példa
Engedélykérés és arra reagálás	Mi permitti? Permesso? Me lo fai vedere?

6. Interakcióban jellemző kommunikációs shándékok:

Kommunikációs shándék	Példa
Beszélési shándék jelzése	Scusa, ma..., Posso dirti qualcosa? Scusa se ti interrompo...

Fogalomkörök**Példák:**

Történés kifejezése	Non mi risulta, Accadde spesso...
Cselekvés kifejezése	Trapassato prossimo, condizionale passato, congiuntivo presente, szenvedő szerkezet, gerundio semplice, általános alany: Saresti dovuto venire con me, Spero che ci siano tutti, Questo libro é stato tradotto..., Chiudendo la porta mi son fatto male, Si vedono../ Si dice...
Időbeli viszonyok	Igeidők egyeztetése, egyidejűség, előidejűség, utóidejűség a jelenben és a múltban
Mennyiségi viszonyok	Molto, poco, parecchio: Abbiamo studiato molto/poco/parecchio.
Modalitás	A kötőmód használatának esetei
Logikai viszonyok	Függő beszéd, műveltető szerkezet: Carlo dice che partirá domani. Fammi vedere la tua foto!
Szövegösszetartó eszközök	Hangsúlytalan, hangsúlyos és összetett személyes névmások: Me ne aveva parlato molto. Gliel'ho già detto.

Témakörök:

Témakör	óraszám
Ember és társadalom: öltözködés, vásárlási szokások, fiatalok világa, szerelem, házasság	24
Környezetünk: állatok, állattartás, városi és vidéki élet	25
Kultúra: Színház és mozi, olvasás	24
Egészség: szépségápolás, sport	25
Szabadon felhasználható: <ul style="list-style-type: none"> • Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, iskolám ünnepei, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokásai stb.) és/vagy • Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően és/vagy • Projekt munkák: a témakörökhöz kapcsolódó projekt munkák készítése egyéni, pár-, vagy csoport munkában 	10
Összesen:	108

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes kb. 100 szavas köznyelvi szövegből a fontos információt a lényegteltől elkülöníteni, ugyanilyen szövegből az ismeretlen nyelvi elem jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni, a lényeget megérteni, köznyelvi beszélgetés vagy monológ lényegét megérteni, valamint kb. 150 szavas köznyelvi szöveg lényegét megérteni.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes köznyelven megfogalmazott kérdésekre összetettebb struktúrákban rendezett válaszokat adni, közléseket megfogalmazni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni, társalgásba bekapcsolódni, megértési, illetve kifejezési problémák esetén segítséget kérni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes kb. 100 szavas köznyelven megírt szövegben fontos információkat megtalálni, ugyanilyen szövegben specifikus információkat azonosítani, ismeretlen nyelvi elemek jelentését kb. 150 szavas köznyelvi szövegben kikövetkeztetni, ugyanilyen hosszú szöveg lényegét megérteni és helyesen felolvasni, egyszerű publicisztikai, illetve irodalmi szöveget követni, megérteni.

Íráskésztség

A tanuló legyen képes kb. 100 szavas, tényszerű információt közvetítő, néhány bekezdésből álló szöveget írni, gondolatait változatos kifejezésekkel és megfelelő nyelvi eszközökkel szöveggé rendezni, egyszerű közléseket megfogalmazni, különféle szövegfajtákat létrehozni, változatos közlésformákat használni (leírás, hivatalos, illetve baráti levél, leírás, jellemzés).

Tizenkettedik évfolyam

Évi óraszám: 96 óra (heti 3 óra)

Célok

Valamennyi nyelvi kompetencia továbbfejlesztésével alakuljon ki a tanuló nyelvi tudatossága, legyen képes nyelvtudását oly mértékben rendszerezni, hogy arról vizsgán is eredményesen számot adjon, legyen képes arra, hogy megszerzett tudását a gyakorlati életben is felhasználja, és arra, hogy azt akár intézményes keretek között, akár önállóan is továbbfejlessze, és ismerje azokat a civilizációs elemeket, melyekkel Olaszországban elboldogul. Legyen képes arra, hogy megszerzett tudását az alábbi kommunikációs helyzetekben és szerepekben felhasználja:

Helyzet	Szerep
Áruházban, üzletben, piacon	vevő
Családban, családnál, baráti körben	vendéglátó, vendég
Étteremben, kávéházban, vendéglőben	vendég, egy társaság tagja
Hivatalokban, rendőrségen	ügyfél, állampolgár
Ifjúsági szálláson, campingben, panzióban, szállodában	vendég
Iskolában	tanuló, iskolatárs
Kulturális intézményben, sportlétesítményben, klubban	vendég, látogató, egy társaság tagja
Országhatáron	turista
Orvosnál	beteg, kísérő
Szolgáltató egységekben (fodrász, utazási iroda, jegyiroda, benzinkút, bank, posta, cipész, gyógyszertár stb.)	ügyfél
Szünidei munkahelyen	munkavállaló
Tájékozódás az utcán, útközben	helyi lakos, turista

Telefonbeszélgetésben	hívó és hívott fél
Tömegközlekedési eszközökön (vasúton, buszon, villamoson, taxiban, repülőn, hajón)	utas, útitárs

Követelmények

Beszédértés

A tanuló értse meg a közel természetes sebességű, ismeretlen elemeket is tartalmazó beszédet, annak lényegét tudja magyar nyelven ismertetni.

Beszédkésztség

A tanuló tudja magát valós helyzetben beszédszándékának megfelelően megértetni, gondolatait körülírni, a hallott vagy olvasott szöveg lényegét összefoglalni, tudjon közel természetes sebességű, hétköznapi témákban folytatott társalgásban részt venni, abból kilépni, eseményekről, élményekről és jövőbeli tervekről összefüggően beszélni.

Olvasásértés

A tanuló értelmezően olvasson fel ismeretlen elemeket is tartalmazó szöveget, önállóan dolgozzon fel életkorának megfelelő témájú autentikus szöveget egynyelvű/kétnyelvű szótár segítségével.

Íráskésztség

A tanuló tudjon mindennapi életével kapcsolatos eseményekről és az őt érdeklő jelenségekről összetett mondatokat is tartalmazó fogalmazást írni, hallott vagy olvasott szöveg lényegét írásban összefoglalni, valamint ismerkedjen meg a hivatalos levélírás formai követelményeivel.

Szókinccs

A 12.osztály végére a tanuló rendelkezzen mintegy 1500 szót és kifejezést felölelő aktív szókinccsel. Kívánatos, hogy kétnyelvű és egynyelvű szótárt biztonsággal használjon. Az érettségi vizsga szókincséül a mai olasz „irodalmi” nyelv szolgál.

Tartalmak:

Beszédzándékok	Példák:
Telefonálás	Pronto, può passarmi il dottor Bianchi?
Gratuláció, jókívánságok	Complimenti! Tante belle cose! Auguroni!
Elégedettség, elégedetlenség	Per bacco! Mi rompe le scatole. Ne ho fin sopra i capelli.
Csodálkozás	Davvero? Non mi dire!
Remény	Spero tanto, magari! Fosse vero!
Bánat	Mi fa pena. Sono sconvolto/addolorato.
Véleménykérés és arra reagálás	Cosa faresti nei miei panni? Fossi in te, sai cosa ti dico?
Tetszés, nem tetszés	É un amore! É una delizia! Ti sta bene. Ti dona il verde. Mi fa orrore. Che vergogna! Sono mortificata.
Dicséret, kritika	Sei un tesoro/amore! Non é un gran ché. É piuttosto brutto. Che barba!
Ellenvetés	Mica vero, perché poi? Perché dovrei farlo, macché!
Érdeklődés értékítélet, kívánság, preferencia iránt	Avresti voglia di..? Quale ti piacerebbe di piú? Gradiresti un amaro?
Igenlő vagy nemleges válasz	Ovviamente. Nient'affatto. Altrocché! Ci mancherebbe!
Bizonyosság, bizonytalanság	Ci scommetto. Sono piú che sicuro. Non credo, mah!, eventualmente
Segítségkérés és arra reagálás	Mi devi dare una mano. Avrei bisogno di te. Puoi contare su di me. Dimmi tutto, volentieri.
Meghívás és arra reagálás	Ti va andare insieme al cinema stasera? Sarà per un' altra volta. Neanche per sogno! Scherzi?
Kínálás és arra reagálás	Prova, non fare complimenti! Ti posso offrire un aperitivo?
Megerősítés	Senz'altro. Assolutamente.

Fogalomkörök	Nyelvi kifejezés:
Cselekvés kifejezése	Congiuntivo passato, gerundio composto, infinito passato: Credo che siano stati contenti tutti, Avendo visto quel film..., Arrivati a Roma, i turisti...
Birtoklás kifejezése	Avercela: Non ce l'ho.
Esetviszonyok	Újabb vonzatos igék: convincere a, evitare di
Logikai viszonyok	Függő beszéd múlt idejű főmondattal, mondatrövidítés a gerundio-val: Disse che..., Camminando sulla strada...

Témakörök:

Témakör	óraszám
Ember és társadalom: Házasság, válás, családalapítás, munkavállalás, ünnepek	14
Szabadidő: szórakozási formák, utazás, turizmus, városi közlekedés és problémái, utazás külföldre	16
Az iskola: Oktatási rendszer Magyarországon és Olaszországban, továbbtanulási tervek	14
Egészség: orvosnál, gyakoribb betegségek	14
Technológia: mobiltelefon, számítógép, internet	14
Környezetünk: környezetvédelem, természeti katasztrófák	14
Szabadon felhasználható: <ul style="list-style-type: none"> • Kiegészítő ismeretek: a témakörök elmélyítése, a helyi sajátosságokkal való kiegészítés (saját iskolám, iskolám ünnepei, hazám és/vagy célnyelvi országok ünnepei, szokásai stb.) és/vagy • Differenciálás, gyakorlás: az elsajátított ismeretek begyakorlása, elmélyítése a tanulók egyéni igényeinek megfelelően és/vagy • Projektmunkák: a témakörökhöz kapcsolódó projektmunkák készítése egyéni, pár-, vagy csoportmunkában	10
Összesen:	96

A továbbhaladás feltételei

Hallott szöveg értése

A tanuló legyen képes kb. 150 szavas köznyelvi szövegből fontos információkat a lényegteltől elkülöníteni, ugyanilyen szövegből az ismeretlen nyelvi elemek jelentését a szövegösszefüggésből kikövetkeztetni, kb.200 szavas köznyelvi szöveg lényegét megérteni, köznyelvi beszélgetés vagy monológ lényegét megérteni.

Beszédkésztség

A tanuló legyen képes árnyaltabban megfogalmazott kérdésekre összetettebb struktúrákba rendezett válaszokat adni, változatos mondatokban közléseket megfogalmazni, eseményeket elmesélni, érzelmeket kifejezni, beszélgetésben részt venni, társalgásban álláspontot, véleményt kifejezni.

Olvasott szöveg értése

A tanuló legyen képes kb. 150 szavas köznyelven megírt szövegből fontos információkat kikeresni, ugyanilyen szövegben specifikus információkat azonosítani, ismeretlen nyelvi elemek jelentését kb. 150 szavas köznyelvi szövegben kikövetkeztetni, kb.200 szavas köznyelvi szöveg lényegét megérteni, azt felolvasni, ugyanilyen szövegben lényeges információt a lényegteltől elkülöníteni, egyszerű publicisztikai, illetve irodalmi szöveg lényeges pontjait megérteni.

Íráskésztség

A tanuló legyen képes kb. 150 szavas, tényszerű információt közvetítő, néhány bekezdésből álló szöveget írni, gondolatait változatos kifejezésekkel és mondat szerkezetekkel, a megfelelő nyelvi eszközök használatával, logikus összefüggések alapján kb. 150 szavas, bekezdésekbe szedett szövegben megfogalmazni, különféle szövegfajtákat létrehozni, változatos közlésformákat használni (üzenet, hivatalos levél, üdvözlés, leírás, elbeszélés, jellemzés, újságcikk, reklám).

Az alábbi táblázatok azoknak a kommunikációs szándékoknak a listáját tartalmazzák, amelyek nyelvi megvalósítása a középszintű vizsgán elvárható. A lista a kerettantervben megfogalmazott kommunikációs szándékokra épül, a példák a teljesség igénye nélkül lettek összegyűjtve, ajánlásnak szánjuk.

1. A társadalmi érintkezéshez szükséges kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
megszólítás és arra reagálás	Senti!, scusa!, Marina/Giorgio!, per favore!, per piacere!, signore/a!, signorina!, professore!/professoressa!, mamma!, papà!, zio/a!, nonno/a!, cameriere!, amici!, tesoro!, amore! Prego! dimmi! cosa vuoi/ vuole?
köszönés, elköszönés és arra reagálás	Ciao!, ciao, Angela!, ciao a tutti!, buongiorno! buona sera, signore/a, professore/ professoressa! Arrivederci/La!, ciao, a presto, a domani, a dopo, a lunedì, ci vediamo!
bemutatkozás, bemutatás és ezekre reagálás	Sono Giulia, mi chiamo Alessandro, il mio nome è Martina, mi permetta di presentarmi Ti presento Giorgio, questo è Giorgio, Piacere, molto lieto/a.
telefonbeszélgetésnél megszólítás, bemutatkozás, más személy kérése, elköszönés és ezekre reagálás	Pronto, sono Valeria, c'è Marco? pronto, con chi parlo, scusi? pronto, parlo con Claudia?, pronto, posso parlare con Maurizio? pronto, può passarmi il dottor Agnani? Lo/La passo subito, glielo/gliela passo subito, grazie.
magán és hivatalos levélben megszólítás, elbúcsúzás	Caro padre/ papà, Cara madre/ mamma/ mamma, Cari genitori, Caro Mario, Cara Martina, Egregio Signore/ Direttore, Gentile Professore/ Professoressa, A presto! baci e abbracci, tanti/tantissimi baci, un abbraccio, un forte abbraccio, bacione, tanti cari saluti, con amicizia, con tanta amicizia, con affetto, con tanto affetto, con amore, ti saluto affettuosamente, tuo/a, saluti cordiali

Kommunikációs szándékok	Példa
szóbeli üdvözlétküldés	Salutami Marco!, salutami i tuoi!
érdeklődés hogylét iránt és arra reagálás	Come stai/ sta?, come va?, che c'è di nuovo?, cosa fai di bello?, tutto bene?, come stanno i tuoi? Non c'è male, bene, grazie, e tu/Lei?, abbastanza bene, così così, niente di speciale, tutto bene, niente di particolare.
köszönet és arra reagálás	Grazie!, grazie tante!, ti/La ringrazio!, grazie mille!, sei un tesoro!, non so come ringraziarti/La ! Non c'è di che!, di niente!, prego!
bocsánatkérés és arra reagálás	Scusami/ mi scusi!, mi dispiace, non volevo farti del male Non c'è di che, di niente
gratuláció, jókívánságok és azokra reagálás	Congratulazioni!, auguri!, tanti auguri!, Buon Natale!, Felice Anno Nuovo!, in bocca al lupo!, buon viaggio! buon appetito!, complimenti, tante belle cose! auguroni! Grazie, altrettanto!, grazie mille!, mille grazie !
együttérzés	Mi dispiace, è veramente molto triste

2. Érzelmek kifejezésére szolgáló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
hála	Ti sono grato/a, quanto ti sono grato/a!, sei un angelo!
sajnálkozás, csalódottság	Mi dispiace, mi spiace, che disastro, sono dispiaciuto/a, disperato/ a
öröm	Che gioia!, che piacere!, quanto sono felice!, sono davvero contento/a!
elégedettség, elégedetlenség	Sono contento/a, mi fa piacere!, per bacco!, complimenti! Non sono contento/a, mi dà fastidio
csodálkozás	Come mai?, che sorpresa!, davvero?, non mi dire!
remény	Spero di rivederti/La, spero tanto, magari!, fosse vero!
félelem, aggodalom	Ho paura di, che paura!
bánat, elkeseredés	Che pena!, che dolore!, mi fa pena!, sono triste
bosszúság	Che noia!, che fastidio!, mi dà ai nervi, mi dà fastidio

3. Személyes beállítódás és vélemény kifejezésére szolgáló kommunikáció szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
véleménykérés és arra reagálás, véleménynyilvánítás	Secondo te/Lei, qual è la tua/sua opinione?, che ne dici/e di?, sei/è d'accordo? Secondo me, secondo la mia opinione, sai cosa ti dico?
érdeklődés, érdektelenség	Che ne dici?, che ne pensi?, ti piace?, che impressione ti ha fatto? Non m'interessa, non m'importa, che m'importa!
tetszés, nem tetszés	Mi piace, mi piace tanto, che bello!, è fantastico!, è un amore!, è una delizia!, ti sta bene, Non mi piace, non mi va, che brutto!, che orrore!, mi fa schifo!, mi fa orrore, è brutto!, non mi va, che vergogna!
valaki igazának elismerése, el nem ismerése	Hai/ha ragione, avevi/aveva ragione, ho sbagliato io, la colpa è mia
egyetértés, egyet nem értés	Hai/ha ragione, d'accordo, sono d'accordo, bene, benissimo, va bene/benissimo, perfetto, ottimo, ottima idea! mi hai/ha convinto Non hai/ha ragione, non sono d'accordo, non va bene, non è il caso, pessima idea!, ci mancherebbe altro!
helyeslés, rosszallás	Sono d'accordo, non sono d'accordo, non mi piace
ellenvetés, ellenvetés visszautasítása	Mica vero, perché poi?, perché dovrei farlo?, macché!, neanche per sogno! non ci pensare nemmeno!, figuriamoci! per carità! ci mancherebbe altro!, questo poi no! gli/le ho detto di no! Perché no?, pensaci un attimo!
elismerés kifejezése és arra reagálás	Bravo/a/i/e!, bravissimo/a/i/e, come sei carino/a!, quanto siete bravi/e!, che coraggio!, sei un genio! sei un tesoro!, sei un amore! Grazie!, mille grazie!
közömbösség	Non m'interessa, non m'importa, non m'interessa affatto, è indifferente
ígéret	Ti/Le prometto di, ti giuro, ti assicuro, ti garantisco
akarat, szándék, terv	Voglio/ vogliamo, vogliamo andare al cinema?, ho/abbiamo deciso di, ho/ abbiamo intenzione di
kívánság, óhaj	vorrei, mi piacerebbe, mi dai un panino?, ho voglia di, avrei voglia di
képesség, lehetőség, szükségesség, kötelezettség	sono capace di, riesco a, è necessario, bisogna, devi studiare di più, è possibile, posso venire anch'io, può darsi, c'è la possibilità
bizonyosság, bizonytalanság, értéktétel	Sono certo, è sicuro che, è chiaro, mi hanno detto, so, ho saputo, ho sentito, è evidente, vedo Non sono certo, non sono sicuro, non sono convinto, dubito, credo, penso, mi pare, direi

Kommunikációs szándékok	Példa
preferencia, érdeklődési kör kifejezése, ill. érdeklődés ezek iránt	Che ne dici?, che ne pensi?, ti piace?, che impressione ti ha fatto? Non m'interessa, non m'importa, mi piacerebbe di più, preferirei
dicséret, kritika, szemrehányás	Bravo! che bello! come sei intelligente! sei un genio! non sei proprio gentile, non è un gran ché, è piuttosto brutto! che schifo! che barba!

4. Információcseréhez kapcsolódó kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
dolgok, személyek megnevezése	Questo è un fumetto, ecco la pasta!, eccolo/la/li/le!, questa è Maria, è una ragazza dai capelli biondi
dolgok, események leírása	È successo due settimane fa durante l'intervallo a scuola.
információkérés, információadás	Per favore!, per piacere!, come ti chiami?, dov'è il bagno?, che ore sono?, come si dice in italiano?, che cosa vuol dire in ungherese?, come si arriva alla stazione?, sai/sa dove si trova una farmacia?, chi è il medico di turno?, di dove sei? Mi chiamo Sandro, è a destra, sono le tre e mezza, in italiano si dice, in ungherese vuol dire, bisogna andare dritto, poi al primo semaforo gira a sinistra, si trova vicino, in fondo alla strada, è il dottor Magnani, sono di Verona
igenlő vagy nemleges válasz	Sì, certo, come no, ti assicuro, chiaro No, nient'affatto
válaszadás elutasítása	Non lo so, mi dispiace, ma non lo so, non posso rispondere
tudás, nem tudás	Lo so, lo so benissimo, ne sono convinto Non lo so, non ne so nulla, non ne so niente, e chi lo sa?
bizonyosság, bizonytalanság	Certo, di sicuro, ne sono certo/ sicuro, certamente, sono più che sicuro Forse, non ne sono sicuro/a, può darsi, chissà!, chi lo sa?, non credo, mah!
ismerés, nem ismerés	Lo conosco, l'ho già visto da qualche parte, mi sembra di averlo già incontrato Non ne so niente, non l'ho mai visto, non so chi sia
feltételezés	Suppongo, sarà vero
emlékezés, nem emlékezés	Ricordo che, se non mi sbaglio, se non ricordo male Non mi ricordo bene, non me ne ricordo, non mi viene in mente

5. A partner cselekvését befolyásoló kommunikációs szándékok

Kommunikációs szándékok	Példa
kérés, kívánság	Per favore/ piacere, per cortesia, fammi/ mi faccia il piacere di
felszólítás, tiltás, parancs	Vieni/venga/venite!, andiamo!, dai!, muoviti!, stai zitto!, calmati!, dammi retta! Non correre, non devi/deve uscire, non esagerare!, corri!, esci!, Fa' presto!, Alzati!
javaslat és arra reagálás	Ti dico di, ti propongo di, ho un'idea, ho una proposta Volentieri!, va bene/ benissimo!, non posso, preferisco di no
rendelés	Prego la lista, vorrei per primo un piatto di spaghetti, berrei un quarto di vino rosso, mi porti il conto, per favore
meghívás és arra reagálás	Vieni a casa mia!, fai un salto da me!, ti aspettiamo per cena, ti offro io la cena domani sera, ti va di andare insieme al cinema stasera?, vuoi venire da noi per il finesettimana? Volentieri!, con piacere!, mi dispiace ma non posso, sarà per un'altra volta, neanche per sogno!, scherzi?
kínálás és arra reagálás	Prego, assaggialo!, vuoi/vuole provare anche questo?, prendi/a un altro pezzettino/ bicchierino!, prova, non fare complimenti!, ti posso offrire un aperitivo?
reklamálás	Avrei un problema
tanácskérés, tanácsadás	Secondo te devo farlo?, che ne dici/pensi?, cosa faresti/farebbe nei miei panni?, tu lo faresti/ Lei lo farebbe? Sai che ti dico?, faresti/farebbe meglio non andarci
figyelmeztetés	Ti dico di non farlo, ti avverto di non andarci, sarebbe meglio restarci
Kommunikációs szándékok	Példa
engedély kérése, megadása, megtagadása	Posso andare al cinema stasera? mi dà il permesso di? Certamente, naturalmente, va bene, vedrò, preferirei di no, direi di no
segítségkérés és arra reagálás	Ho bisogno del tuo aiuto, mi devi dare/dammi una mano!, avrei bisogno di te Puoi contare su di me, dimmi tutto, volentieri
segítség felajánlása és arra reagálás	Aiuto!, aiutami/ mi aiuti!, vuoi/vuole/potresti/potrebbe darmi una mano?, mi dai/dà una mano? Volentieri, come no, va da sè, certo, ci penso io

6. Interakcióban jellemző kommunikációs szándékok /kommunikációs stratégiák

Kommunikációs szándékok	Példa
visszakérdezés, ismétléskérés	Come hai/ha detto?, compreso?, capito?, dicevi?, me lo puoi/può ripetere?, scusa/i, non ho capito bene, vuoi/vuole ripetere?
nem értés	Scusa/i, non capisco, non ho capito, non ho capito bene, non ci capisco niente
betűzés kérése, betűzés	Potresti/potrebbe compitarlo?, Gyula: G come Genova, ipsilon, U come Udine, L come Livorno, A come Ancona
felkérés lassabb, hangosabb beszédre	Parla/i più lento/ forte!, ti/La prego di parlare più lento/forte!
beszélési szándék jelzése	Scusa ma... posso dirti qualcosa?, scusa se ti interrompo, scusa, hai un minuto per me?, senti un po'
téma bevezetése	Hai/ha sentito le ultime notizie? ho sentito una storia interessante, vorrei chiedere la tua opinione
témaváltás	Cambiamo argomento, voltiamo pagina, parliamo d'altro, d'altrone, per quanto riguarda invece, a proposito di
félbeszakítás	Scusami/ mi scusi di interrompere il discorso
megerősítés, igazolás	Come no! certo! senz'altro! assolutamente, ovviamente
körülírás	Come devo dirti, in altri termini
példa megnevezése	Per esempio, per farti/Le un esempio, tanto per fare un esempio, è come se fosse
beszélgetés lezárása	D'accordo, siamo d'accordo finalmente

Az új középszintű és emelt szintű érettségi vizsga egybevetése

A/ KÉSZSÉGEK ÉS SZÖVEGFAJTÁK

1. Olvasott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> a lényegét (a szöveg célját) megérteni, eseménysorokat követni, kulcsinformációkat megérteni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> a gondolatmenet lényegét megérteni, véleményeket, érvelést nagy vonalakban követni, egyes részinformációkat kiszűrni. 	<p>A vizsgázó képes az olvasási céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szövegben</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> a gondolatmenetet követni, véleményeket, érvelést követni, az információkat megfelelő részletességgel megérteni, a szerző álláspontjára következtetni, a szerző, illetve a szereplők érzéseire, érzelmeire következtetni.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.2 A szöveg	<p>A vizsgarészben használt szöveg</p> <ul style="list-style-type: none"> autentikus, esetleg kismértékben szerkesztett, tartalma, szerkezete, nyelve világos, tematikusan megfelel a korosztály életpaszatlatának és általános érdeklődésének, megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre, kiválasztásakor a <i>Témakörök</i> című rész az irányadó, autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szakvakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához, <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> rövid, egyszerű, hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos, hétköznapi nyelven íródott. 	<p>A vizsgán használt szöveg</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> hosszabb, nyelviileg és tartalmilag összetettebb szöveg, konkrét vagy elvont témájú.
1.3 Szövegfajták jellemzői	<ul style="list-style-type: none"> utasítások (pl. feliratok, használati utasítások), tájékoztató szövegek (pl. hirdetés, menetrend, prospektus, műsorfüzet), levelek, újságcikkek (pl. hír, beszámoló, riport), ismeretterjesztő szövegek, irodalmi szövegek. 	<ul style="list-style-type: none"> publicisztikai írások.

2. Nyelvhelyesség

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az alapvető nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására mondat- és szövegszinten, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gyakran használt nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten. 	<p>A vizsgázó képes</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • változatos nyelvtani szerkezetek és lexikai egységek felismerésére, kiegészítésére és létrehozására szövegszinten.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.2 A szöveg jellemzői	<p>A vizsgarészben használt szöveg vagy szövegrészlet</p> <ul style="list-style-type: none"> • nehézségi foka alacsonyabb, mint az olvasott szöveg megértését mérő feladatoknál, • autentikus, esetleg szerkesztett, • tartalma, szerkezete, nyelve világos, • tematikusan megfelel a korosztály élettapasztalatának és általános érdeklődésének, • megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre, • kiválasztásakor a <i>Témakörök</i> című rész az irányadó, • autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához, <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövid, egyszerű, • hétköznapi nyelven íródott, és főként gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rövid, tartalmilag és szerkezetileg világos, • hétköznapi nyelven íródott. 	<p>A vizsgán használt szöveg</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hosszabb, nyelviileg és tartalmilag összetettebb, • konkrét vagy elvont témájú.

3. Hallott szöveg értése

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • témáját felismerni, • lényegét megérteni, • kulcsfontosságú szavait megérteni, • legalapvetőbb adatszerű információit kiszűrni, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét nagy vonalakban követni, • egyes tényszerű részinformációkat megérteni. 	<p>A vizsgázó képes az értési céloknak, illetve a feladatnak megfelelő stratégiák alkalmazásával a szöveg</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gondolatmenetét részleteiben is követni, • megértésén túl a szöveggörnyezetből következtetni az egyes beszélők álláspontjára, • megértésén túl a szöveggörnyezetből következtetni a beszélők érzelmeire és egymáshoz való viszonyára.

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.2 A szöveg jellemzői	<p>A vizsgarészben használt szöveg</p> <ul style="list-style-type: none"> • autentikus vagy autentikus hangzású (stúdiófelvétel), • tematikusan megfelel a korosztály életpaszatlatának és általános érdeklődésének, • megértéséhez nincs szükség az érettségi vizsga általános műveltségi szintjét meghaladó ismeretekre, • kiválasztásakor a <i>Témakörök</i> című rész az irányadó, • anyanyelvi beszélők közvetítésével hangzik el, • egy vagy több beszélő közvetítésével hangzik el, • akusztikai minősége kifogástalan, • hossza és tartalma nem terheli meg feleslegesen a vizsgázó memóriáját, • autentikus jellegéből adódóan tartalmazhat olyan szavakat, kifejezéseket, szerkezeteket, amelyek ismerete nem követelmény az adott vizsgaszinten; ezek megértése azonban nem szükséges az adott feladat sikeres megoldásához, <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hétköznapi nyelven hangzik el, szinte kizárólag gyakran használt szavakat és nyelvi szerkezeteket tartalmaz, • lassú, de még normál beszédtempójú, • a standard kiejtés(ek)nek megfelelő, • tisztán artikulált, • tartalmilag kifejezetten egyszerű, 	<p>A vizsgarészben használt szöveg</p>

	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hétköznapi nyelven hangzik el, alapvetően gyakran használt nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik, • normál tempójú, • a standard kiejtés(ek)hez közel álló, • tartalmilag és szerkezetileg mérsékeltan összetett. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • változatos nyelvtani szerkezetekből és lexikai elemekből építkezik, • természetes, a szöveg jellegének megfelelően változatos tempójú, • tartalmilag és szerkezetileg összetett.
3.3 Szövegfajták	<ul style="list-style-type: none"> • közérdekű bejelentések, közlemények (pl. pályaudvaron, repülőtéren, áruházban), • rögzített telefonos szövegek (pl. üzenetrögzítő, információs szolgálatok: útinformáció, nyitva tartás, menutrend), • utasítások (pl. utcán, repülőtéren, pályaudvaron), • médiaközlemények (pl. időjárás-jelentés, reklám, programismertetés, rövid hír), • beszélgetések, telefonbeszélgetések, • műsorrészletek, • riportok, interjúk, • beszámolók. 	<ul style="list-style-type: none"> • általános érdeklődésre számot tartó témáról szóló ismeretterjesztő szövegek.

4. Íráskészség

		VIZSGASZINTEK	
		Középszint	Emelt szint
4.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> • a feladatban megadott kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd a <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), • a megadott témákhoz kapcsolódó szövegeket írni (lásd a <i>Témakörök</i> című részt), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a személyével, illetve közvetlen környezetével kapcsolatos témákról írni, • az adott témáról egyszerű kifejezéseket használva írni, • egyszerű mondatokból álló rövid, összefüggő szöveget írni, • a szöveg mondatai között lévő alapvető logikai kapcsolatokat egyszerű nyelvi eszközökkel (pl. a leggyakrabban használt kötőszavakkal) kifejezni, • néhány egyszerű szerkezetet és alapvető helyesírási szabályt úgy használni, hogy a hibák ellenére érthető legyen a mondanivaló. 	A vizsgázó képes	

		VIZSGASZINTEK	
		Középszint	Emelt szint
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ismert, köznapi témákról írni és véleményét is megfogalmazni, • meglévő szókincsét változatosan használni, • a szöveget megfelelően felépíteni és tagolni, a logikai viszonyok kifejezését szolgáló nyelvi eszközöket alkalmazni, • a szövegfajtának, a közlési szándéknak, a címzethez való viszonyának megfelelő stílust és hangnemet választani, • az adott szövegfajta formai sajátosságainak megfelelő írásművet létrehozni, • egyszerű nyelvtani szerkezeteket, nyelvi fordulatokat és a helyesírási szabályokat általában biztonsággal alkalmazni. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • a megadott témákat általános nézőpontból is tárgyalni, • álláspontját viszonylag árnyaltan, érvelését rendszerezetten kifejezni, • a nyelvi eszközök széles skálájának változatos alkalmazásával összefüggő, megfelelően tagolt, logikusan felépített szöveget létrehozni, • a nyelvtani struktúrákat valamint a helyesírási szabályait rendszerszerű hibák nélkül, nagy biztonsággal alkalmazni. 	

		VIZSGASZINTEK	
		Középszint	Emelt szint
4.2 Szövegfajták	<ul style="list-style-type: none"> • rövid személyes jellegű közlés (pl. üzenet, naplőbejegyzés), • üdvözlőlap, • meghívó, • magánjellegű vagy intézménynek (pl. nyelviskolának) szóló levél. 	<ul style="list-style-type: none"> • olvasói levél, • cikk (diák)újság számára. 	

5. Beszédképesség

5.1 Készségek	<p>A vizsgázó képes</p> <ul style="list-style-type: none"> • a megadott helyzetekben és szerepekben, a feladatok megfelelő kommunikációs szándékokat megvalósítani (lásd a <i>Kommunikációs helyzetek és szándékok</i> című részt), • a megadott témákról szóló beszélgetésekben részt venni (lásd a <i>Témakörök</i> című részt), • a kommunikációs stratégiákat a szintnek megfelelően, hatékonyan alkalmazni (pl. beszélgetést elkezdni, fenntartani és befejezni), <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • saját magáról és közvetlen környezetéről egyszerű, begyakorolt nyelvi eszközökkel röviden és többnyire érthetően megnyilatkozni, • egyszerű, begyakorolt beszélgetésekben részt venni, • kiszámítható, mindennapi helyzetekben rutin feladatokat megoldani (pl. vásárlás), • érezhető akcentusa és esetenként akadozó beszédtempója ellenére többnyire érthetően beszélni, 	<p>A vizsgázó képes</p>
----------------------	--	-------------------------

VIZSGASZINTEK		
	Középszint	Emelt szint
	<p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • az egyszerű nyelvi eszközök széles skáláját rugalmasan használni, és ezzel mondanivalójának nagy részét egyszerűen kifejezni, • ismerős témáról folyó társalgásban részt venni, • kevésbé begyakorolt mindennapi helyzetekben felmerülő feladatokat megoldani, • viszonylag folyékonyan elmondani egy történetet, beszámolni élményeiről és érzéseiről, • érezhető akcentusa és esetleg lassú beszédtempója ellenére érthetően beszélni. 	<p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • folyékonyan, helyesen és hatékonyan használni a nyelvet, • gondolatait, álláspontját következetesen, folyamatosan kifejteni, • a megadott témákat általánosabb nézőpontból is tárgyalni, • folyamatosan és természetesen részt venni a különböző témájú társalgásokban, • bonyolultabb, váratlan elemeket is tartalmazó feladatokat sikeresen megoldani, • elmagyarázni álláspontját, világosan érvelni, • enyhe akcentusa ellenére természetes kiejtéssel, hanglejtéssel és normál beszédtempóban beszélni.

B/ Témakörök

Az érettségi vizsga tartalmi részét az alább felsorolt témakörök képezik, azaz a feladatok minden vizsgarészben tematikusan ezekre épülnek. Ez a lista az érettségi vizsga általános követelményeiben felsorolt témakörök részletes kifejtése közép- és emelt szintre. A lista nem tartalmaz külön országismereti témakört, mert ennek elemei a többi témakörben előfordulnak.

A középszinten felsorolt témakörök az emelt szintre is érvényesek.

TÉMAKÖR	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1. Személyes vonatkozások, család	<ul style="list-style-type: none"> A vizsgázó személye, életrajza, életének fontos állomásai (fordulópontjai) Családi élet, családi kapcsolatok A családi élet mindennapjai, otthoni teendők Személyes tervek 	<ul style="list-style-type: none"> A család szerepe az egyén és a társadalom életében Családi munkamegosztás, szerepek a családban, generációk együttélése
2. Ember és társadalom	<ul style="list-style-type: none"> A másik ember külső és belső jellemzése Baráti kör A tizenévesek világa: kapcsolat a kortársakkal, felnőttekkel Női és férfi szerepek Ünnepek, családi ünnepek Öltözködés, divat Vásárlás, szolgáltatások (posta) Hasonlóságok és különbségek az emberek között 	<ul style="list-style-type: none"> Az emberi kapcsolatok minősége, fontossága (barátság, szerelem, házasság) Lázadás vagy alkalmazkodás; a tizenévesek útkeresése Előítéletek, társadalmi problémák és azok kezelése Az ünnepek fontossága az egyén és a társadalom életében Az öltözködés mint a társadalmi hovatartozás kifejezése A fogyasztói társadalom, reklámok Társadalmi viselkedésmódmak
3. Az iskola	<ul style="list-style-type: none"> Saját iskolájának bemutatása (sajátosságok, pl. szakmai képzés, tagozat) Tantárgyak, órarend, érdeklődési kör, tanulmányi munka A nyelvtanulás, a nyelvtudás szerepe, fontossága Az iskolai életen kívüli eseményei, iskolai hagyományok 	<ul style="list-style-type: none"> Iskolatípusok és iskolarendszer Magyarországon és más országokban Hasonló események és hagyományok külföldi iskolákban

4. Környezetünk	<ul style="list-style-type: none"> Az otthon, a lakóhely és környéke (a lakószoba, a lakás, a ház bemutatása) A lakóhely nevezetességei, szolgáltatások, szórakozási lehetőségek A városi és a vidéki élet összehasonlítása Növények és állatok a környezetünkben Környezetvédelem a szűkebb környezetünkben: Mit tehetünk környezetünkért vagy a természet megóvásáért? Időjárás 	<ul style="list-style-type: none"> A lakóhely és környéke fejlődésének problémái A természet és az ember harmóniája A környezetvédelem lehetőségei és problémái
5. A munka világa	<ul style="list-style-type: none"> Diákmunka, nyári munkavállalás Pályaválasztás, továbbtanulás vagy munkába állás 	<ul style="list-style-type: none"> A munkavállalás körülményei, lehetőségei itthon és más országokban, divatszakmák
6. Életmód	<ul style="list-style-type: none"> Napirend, időbeosztás Az egészséges életmód (a helyes és a helytelen táplálkozás, a testmozgás szerepe az egészség megőrzésében, testápolás) Étkezési szokások a családban Ételek, kedvenc ételek Étkezés iskolai menzán, éttermekben, gyorséttermekben Gyakori betegségek, sérülések, baleset Gyógykezelés (házi orvos, szakorvos, kórházak) 	<ul style="list-style-type: none"> Az étkezési szokások hazánkban és más országokban Ételspecialitások hazánkban és más országokban A kulturált étkezés feltételei, fontossága A szenvedélybetegségek A gyógyítás egyéb módjai
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás	<ul style="list-style-type: none"> Szabadidős elfoglaltságok, hobbik Színház, mozi, koncert, kiállítás stb. Sportolás, kedvenc sport, iskolai sport Olvasás, rádió, tévé, videó, számítógép, Internet Kulturális események 	<ul style="list-style-type: none"> A szabadidő jelentősége az ember életében A művészet szerepe a mindennapokban Szabadidősport, élsport, veszélyes sportok A könyvek, a média és az internet szerepe, hatásai
8. Utazás, turizmus	<ul style="list-style-type: none"> A közlekedés eszközei, lehetőségei, a tömegközlekedés Nyaralás itthon, illetve külföldön Utazási előkészületek, egy utazás megtervezése, megszervezése Az egyéni és a társas utazás előnyei és hátrányai 	<ul style="list-style-type: none"> A motorizáció hatása a környezetre és a társadalomra Az idegenforgalom jelentősége
9. Tudomány és technika	<ul style="list-style-type: none"> Népszerű tudományok, ismeretterjesztés A technikai eszközök szerepe a mindennapi életben 	<ul style="list-style-type: none"> A tudományos és technikai fejlődés pozitív és negatív hatása a társadalomra, az emberiségre

C/ Kommunikációs helyzetek és szándékok

(A listát lásd. A 12. évfolyamnál)

A két szint között mennyiségi és minőségi különbség van. Emelt szinten a vizsgázónak a középszint követelményeihez képest több kommunikációs szándékot kell nyelvi megvalósítania, valamint árnyaltabban és igényesebben kell kifejeznie magát. Például a véleménynyilvánítás lehetséges kifejezése középszinten: *secondo me, che ne dici?*, *sei d'accordo?*, *sai cosa ti dico?*; emelt szinten: *Che cosa ti sei messo in testa?* / *non ci sarebbe quindi da sorprendersi se...!*

D/ Nyelvtani szerkezetek és szókincs

1. Nyelvtani szerkezetek

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
<p>A vizsgázó</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> általában megérti és helyesen használja a legegyszerűbb szerkezeteket szóban és írásban, rendszeresen elkövethet nyelvtani hibákat és nyelvhasználatában erősen érezhető az anyanyelv hatásai, a hibák ellenére többnyire érthetően fejezi ki kommunikációs szándékait, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> megérti és helyesen használja az egyszerű szerkezeteket szóban és írásban, ismerős helyzetekben elfogadható nyelvhelyességgel kommunikál, az esetleg előforduló hibák és az érezhető anyanyelvi hatás ellenére érthetően fejezi ki gondolatait, kommunikációs szándékait.	<p>A vizsgázó</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> változatos szerkezeteket is megért és használ szóban és írásban, viszonylag nagy biztonsággal használja a nyelvtani szerkezeteket, és közben nem követ el rendszerszerű hibát szükség esetén mondanivalóját képes önállóan helyesbíteni, pontosítani, árnyaltan fejezi ki kommunikációs szándékait.

2. Szókincs

VIZSGASZINTEK	
Középszint	Emelt szint
<p>A vizsgázó</p> <p>A2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szókincssel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon begyakorolt helyzetekben, <p>B1:</p> <ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szókincssel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon a legtöbb olyan témában, amely összefügg saját mindennapi életével, • jól tudja alkalmazni alapvető szókincsét, noha még előfordulhatnak nagyobb hibák, • a bonyolultabb gondolatokhoz, témákhoz nem mindig találja meg a legmegfelelőbb kifejezőeszközt.	<p>A vizsgázó</p> <p>B2:</p> <ul style="list-style-type: none"> • megfelelő szókincssel rendelkezik ahhoz, hogy kommunikálni tudjon változatos helyzetekben, illetve elvont témákról • a változatos nyelvi, lexikai elemek közül általában ki tudja választani a kommunikációs célnak legmegfelelőbbet; szükség esetén néha körülírást alkalmaz, • kisebb lexikai pontatlanságai nem gátolják a kommunikációt.

A vizsga szókincsének alapjául a mai olasz köznyelv szolgál. Speciális tájnyelvi szavak, csoportnyelvi szavak és szakszavak produktív ismerete nem követelménye a vizsgának. Ilyen típusú szavak kizárólag olyan szövegekben fordulhatnak elő, amelyekben az ismeretük nem előfeltétele az adott szöveg megértésének.